

Una fusteria per a la vida

L'empresa Biofusta de la Vall d'Uixó promou la transformació d'aquesta matèria primera

amb el màxim respecte mediambiental. La seua filosofia es basa en tres

pilars: la certificació

FSC de la fusta,

extreta amb mètodes

sostenibles; els

tractaments regulats

amb criteris

de la biotectura

i una línia de recerca

i desenvolupament per

tal d'aconseguir nous

productes i tecnologies.

Aquesta indústria va ser

la primera fusteria

a l'estat espanyol que

va aconseguir la FSC.

La fusteria familiar de Boni Giménez promou des de la Vall d'Uixó (la Plana Baixa) una arquitectura per a la vida: el tractament de la fusta. Aquesta empresa obtingué el juliol del 2001 la certificació FSC (Forest Stewardship Council), la qual garanteix que la matèria primera rep un tractament en tota la seua explotació basat en criteris sostenibles des del punt de vista ambiental, social i econòmic. Es tracta de la primera d'aquestes certificacions atorgada a la cadena de custòdia –des de la transformació de la matèria bruta fins el producte acabat– d'una fusteria industrial de mitjanes dimensions a l'estat espanyol.

Biofusta és el nom comercial a través del qual aquesta firma, al llarg d'uns tres anys, ha apostat pels criteris ecològics a l'hora d'abastir la construcció de vivendes. L'arquitecte expert en biotectura i estret col·laborador d'aquesta fusteria Xavier Segarra explica que tres són les bases de la seua producció: la certificació FSC, els tractaments homologats de la fusta juntament amb criteris de respecte a la salut i prevenció de la contaminació; a més d'una línia de recerca i desenvolupament contínua per tal de desenvolupar nous productes i tecnologia.

De l'estudi dels experts de Biofusta ha sorgit, al mateix temps, un nou procediment, el qual ja ha estat patentat, per tal de protegir el recurs natural. Aquest sistema consisteix en la protecció de la matèria contra els efectes dels insectes i els fongs, "ahora que la fusta es fa ignífuga, mitjançant una barreja d'olis vegetals amb càrrega mineral i un tractament a porus obert", segons explica Segarra.

RAFA GIL

Ètica en la recerca i el desenvolupament. "Es promou un tipus d'edificació l'objectiu de la qual és la recerca del benestar, la coherència l'equilibri natural de la persona amb el seu entorn", comenta Segarra, qui recorda que Biofusta "té una ètica empresarial molt marcada". En aquest vessant, per exemple, la fusteria pionera de la Vall d'Uixó treballa amb la col·laboració de la indústria del compostatge i els ajuntaments per tal de reutilitzar la matèria orgànica. A més estudien noves tecnologies i materials "per tal de construir habitatges per als països menys desenvolupats i resoldre les mancances existents en indrets amb un baix nivell de vida".

La tasca de Biofusta va lligada inexorablement a la biotectura: l'arquitectura

per a la vida. Aquesta té en compte el respecte de l'ésser humà i la seua ubicació en l'entorn. "Són edificis sans, en un medi sostenible, promoguts per empreses solidàries", recorda Xavier Segarra; "i com reflecteixen les sigles ESESES, fem una aposta pel que és, per la vida."

El primer barri ecològic. L'espurna de Biofusta no és l'única iniciativa sorgida a la Vall d'Uixó relacionada amb la sostenibilitat. Aquesta empresa, amb altres com ara Biollar, forma el grup Oko, el qual ha impulsat el primer barri ecològic a l'estat espanyol, construït ara fa cinc anys. Es tracta de 23 cases on es practica la recollida selectiva de fem, la depuració d'aigües de pluja i residuals, l'ús de l'energia solar i la tria de materials de construcció amb criteris ecològics. El seu èxit està demostrat i l'Ajuntament d'aquest municipi castellonenc ja ha aprovat l'ampliació de la zona amb 250 vivendes més.

El grup Oko, centrat en la demanda de l'arquitectura ecològica i l'urbanisme sostenible, també ha dut a terme altres iniciatives, com ara la construcció d'una casa a Xóvar (Alt Palància), que inclou totes les tendències de respecte ambiental i malgrat no haver-se plantejat com una mostra pública, en els darrers quatre anys ha estat visitada per més de 7.000 persones. Un dels últims projectes és la creació del primer polígon industrial ecològic, també a la Plana Baixa.

Segarra reconeix que els inicis de Biofusta i la construcció sostenible "van ser difícils", però "la dinàmica tant de l'oferta com de la demanda està creixent i al País Valencià se segueix una línia d'avantguarda en aquests criteris". "Cada vegada hi ha major implantació industrial pel que fa a béns d'aquest tipus de construcció, alhora que els plantejaments també van millorant. De fet, Oko ja té encarregades cent vivendes en la platja de Moncofa-Xilxes, i altres arreu de l'estat espanyol", afegeix Segarra. "No hi ha marxa enrere, no es pot anar contra les cases saludables i el respecte al medi ambient", diu.

Competitivitat de preus. L'elevat preu de construccions sostenibles pot ser un argument en contra de la seua

evolució, però Segarra nega aquesta percepció de mercat: "la vivenda ecològica no té per què ser més cara, perfectament es pot competir amb la construcció convencional." Per exemple, el bio-bloc competeix amb el bloc ceràmic de termoargila, ja no hi ha problemes per trobar materials, com al començament, quan "calia eliminar el PVC de les tuberies o cables, però ara aquests s'han folrat de polietilè i polipropilè, més resistent, durador i reciclable".

Biofusta i l'arquitectura sostenible impulsada per Oko mira el futur pròxim, tot i que els seus promotors reconeixen que necessiten el suport efectiu de les administracions públiques. "Creiem que són necessaris incentius i exempcions d'impostos, com ja s'apliquen a Navarra, però malauradament ací ens trobem lluny d'aquest suport", conclou Segarra.

Maria Josep Picó

La fusta rep un tractament respectuós amb el medi ambient en aquesta empresa de la Vall d'Uixó. Una mostra evident que les noves tendències arquitectòniques no han d'anar deslligades de la sostenibilitat.

El suro de la Serra d'Espada

Espadan Corks d'Altura (Alt Palància) extrau, des de l'any 1982, el suro de la serra de la qual pren el nom. L'empresa de la família Miravet disposa de 1.500 hectàrees de sureres en aquest espai, parc natural des d'ara fa tres anys i on s'explota aquest recurs des del 1880.

La protecció de l'Espadà condiciona l'aprofitament del suro. "Només podem utilitzar productes químics A i B, menys nocius per a l'entorn, ja que el suro necessita un tractament fungicida per tal que cicatritze i evitar-li malalties, a més d'eradicar plagues, com ara la *culebrilla*", explica el portaveu d'aquesta firma, Adolfo Miravet, la qual produeix bàsicament taps i aïllament termoacústic. Cada any s'obtenen al voltant de 300.000 quilos de suro. Alhora, els treballadors, que oscil·len entre les vuit i les 24 persones, també duen a terme tractaments selvícoles i prevenció d'incendis a la massa forestal.

L'època de recollida del suro va de juny a agost, encara que la sequera pot acurtar el termini considerablement. Aquesta activitat es fa amb molta cura per no fer malbé l'ecosistema; per aquesta raó, un ase i dos matxos s'encarreguen de transportar el material, respectant les sendes centenàries. Una peculiaritat de l'Espadà és que el torn d'extracció del suro és de catorze anys, enfront dels nou que se segueixen a Catalunya i a d'altres zones, com Extremadura o Andalusia. Per aquest motiu el suro que se n'obté és més dens i això li proporciona una gran qualitat en la fabricació de taps per a botelles.

El material requereix un repòs de tres a quatre mesos, i després, en flassades de 300 quilos se submergeix en calderes inoxidables de 2.000 litres, on hauran de bullir durant una hora. A continuació es deixa curar, apilat, uns tres mesos, i abans de deixar-lo una setmana en una cambra humida es torna a bullir. En últim lloc, el suro es talla a tires per tal de perforar-lo i fabricar taps. La producció anual arriba als deu milions de taps.

L'any 2000 Espadan Corks —la facturació de la qual és d'uns 100 milions de pessetes— va traure al mercat "ecosuro", un aïllant termoacústic completament natural "que pot substituir el poliuretà o la llana de vidre", argumenta Adolfo Miravet. *M. J. P.*